

**Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Філологічний факультет
Кафедра української філології**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Заступник директора
з навчальної роботи

С.В. Когутюк
«3» березня 2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ОКП 32 ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПРАКТИКИ**

**Підготовки – бакалаврів
Галузі знань – 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальності – 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
Денної форми навчання**

Вінниця 2021

Робоча програма з пропедевтичної практики для студентів галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література).

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

спеціаліст вищої категорії, викладач-методист кафедри української філології А. П. Бабій;

спеціаліст вищої категорії, викладач-методист циклової комісії викладачів іноземної мови Сверлович В. В.;

спеціаліст вищої категорії, старший викладач кафедри української філології Василюк І. В.;

спеціаліст вищої категорії, викладач-методист кафедри української філології Когутюк О.В.;

спеціаліст вищої категорії, викладач-методист кафедри української філології Ненчинська Л.В.;

спеціаліст вищої категорії, викладач-методист кафедри української філології Галушенко В.Г.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри української філології (Протокол № 1 від 30 серпня 2021 року)

Завідувач кафедри української філології
кандидат філологічних наук Н. І. Скрипник

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 01«Освіта/Педагогіка»	Обов'язкова
Модулів – 1	Спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)	Рік підготовки 2-й
Змістових модулів – 3		Семестр 4-й
ІНДЗ – не передбачено навчальним планом		Лекції 0 год.
Загальна кількість годин –60		Практичні 30 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – тиждень самостійної роботи студента –	Освітній ступінь: Бакалавр	Самостійна робота 30 год.
		Вид контролю: Залік

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Новітні орієнтири реформування закладів середньої освіти відповідно до концепції «Нова українська школа» потребують підготовки фахівців, здатних до неперервного інтелектуального, культурного і духовного розвитку впродовж життя шляхом формальної і неформальної освіти, знання яких відповідають викликам суспільства, орієнтовані на збереження, примноження та передачу гуманістичних суспільних цінностей, засвоєння нових професійних ролей і функцій, адаптовані до умов швидкозмінюваного суспільства.

Складовою частиною освітнього процесу та важливою ланкою в системі підготовки вчителя-філолога є педагогічна практика. Пропедевтична практика – вид діяльності здобувачів освіти, спрямований на практичну підготовку майбутнього вчителя. Значущість її в тому, що вона максимально ідентифікується з виконанням професійних завдань майбутнього учителя. Здобувачі освіти у процесі практики виконують різноманітні функції філолога (навчальну, виховну, розвивальну), долучаючися до різних форм взаємин із учнями, батьками, вчителями, представниками адміністрації навчального закладу. По суті, це відтворює роботу вчителя-словесника. Разом з тим, педагогічна практика, як форма професійної підготовки у коледжі, має за основу спеціальні знання, спирається на конкретно визначений теоретичний фундамент із дисциплін філологічного циклу, забезпечуючи практичне пізнання закономірностей і принципів професійної діяльності, оволодіння способами їхньої організації. Під час пропедевтичної практики у здобувачів освіти з'являється можливість перевірити правильність обраного життєвого шляху, відповідність особистісних якостей вимогам педагогічної професії, мотивація до підвищення рівня самоосвіти і самовиховання, ступеня спеціальної філологічної підготовленості, вміння синтезувати педагогічні знання з практичною діяльністю. Саме у процесі педагогічної практики відбувається найбільш інтенсивний розвиток особистісних якостей майбутніх фахівців, виявляється критичне й осмислене ставлення до дисциплін, які вивчають, що дає можливість підготувати їх до самостійного та цілісного виконання функцій учителя-словесника.

Пропедевтична практика для здобувачів освітньо-професійного ступеня «бакалавр» (Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) проводиться у 4 семестрі на базі різних типів і форм власності закладів загальної середньої освіти. Ураховуючи специфіку вивчення української мови та літератури в середній і старшій школі, у 4 семестрі студенти розподіляються у такому порядку, щоб побувати в різних класах, побачити роботу над різними розділами української словесності у закладах загальної середньої освіти. Керівники-методисти обирають базовий заклад для проходження практики, що відповідає вимогам до практики та

забезпечить виконання всіх завдань, передбачених навчальною програмою. У період практики здобувачі освіти повинні спостерігати за проведенням уроків української мови та літератури.

1. Мета та завдання

1.1. Метою пропедевтичної практики є оволодіння основними функціями педагогічної діяльності вчителя української мови та літератури на репродуктивному та реконструктивному рівнях, становлення і розвиток педагогічної компетентності, формування професійних якостей, закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих здобувачами освіти в процесі вивчення філологічних дисциплін.

1.2. Основні завдання пропедевтичної практики:

– ознайомитися з особливостями роботи школи, реалізацією положень Концепції Нова українська школа (новий зміст освіти, заснований на формуванні компетентностей, наскрізний процес формування цінностей, педагогіка партнерства), сучасними змінами навчальних програм та підручників;

– поглибити і закріпити теоретичні знання з української мови та літератури;

– здійснювати спостереження за педагогічним процесом;

– проаналізувати інноваційні методи навчання, оцінювання навчальних досягнень учнів на основі спостережень уроків української словесності;

– вивчити структуру уроку в реальному педагогічному процесі, проаналізувати її основні елементи: організацію початку уроку, повідомлення теми, мети, плану уроку, мотивацію навчальної роботи учнів, етап засвоєння нових знань і формування умінь, перевірку та оцінку навчальних досягнень здобувачів освіти, методичне забезпечення домашньої навчальної роботи;

– проаналізувати та осмислити зміст навчальних програм із української мови та літератури в 5-11 класах загальноосвітньої школи;

– простежити, як забезпечено виховну проблему, актуальну для віку дітей певного класу на уроках української мови та літератури;

– з'ясувати, як доповнює вивчення філологічних предметів організація виховних заходів різних форм з української мови та літератури.

– сформувати уміння та навички спостереження за дітьми з особливими потребами задля оцінювання змін у їхньому розвитку під час занять (увага, стомлюваність, темп роботи, особливості моторики та загального фізичного розвитку);

– розвивати стійкий інтерес до професії вчителя, потреби в педагогічній самоосвіті;

– формувати професійно значущі якості особистості вчителя-філолога;

– сприяти виробленню оптимістичної професійної позиції та прагнення до професійного самовдосконалення й розвитку професійної компетентності.

2. Компетентності

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю і невизначеністю педагогічних умов в закладах середньої освіти.

2.1.1. Загальні компетентності

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.

ЗК4. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.

2.1.2. Спеціальні (фахові) компетентності

ФК3. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.

ФК7. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.

ФК8. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

ФК9. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

ПК 5. Здатність застосовувати у власній практичній діяльності сучасні підходи (особистісно орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання та діагностування навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови та літератури, ураховуючи передовий український й міжнародний досвід.

ПК 7. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації цілей освітнього процесу в закладах середньої освіти.

2.1.3. Програмні результати практики(за освітньою програмою):

РНЗ. *Називає і аналізує* методи цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; *класифікує* форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.

РНБ. *Називає і пояснює* принципи проектування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками.

РН10. *Демонструє* володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.

РН11. *Виявляє* навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, *пояснює* необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

РН13. *Демонструє* знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

ПРН 1. *Знає* сучасні філологічні засади навчання української мови та літератури; мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку української мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності, провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні та світі.

ПРН 10. *Має* критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань, знає мовно-літературний контекст та реалізує його в освітньому процесі.

ПРН 11. *Використовує* методи, прийоми, засоби, форми організації навчання учнів середньої школи української мови та літератури в контексті НУШ.

ПРН 13. *Володіє* формами та методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, уміє відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини.

3. Зміст практики

Пропедевтична практика розпочинається з проведення установчої конференції, під час якої здобувачі освіти отримують інструктаж з охорони праці, наказ керівника закладу про проведення практики, тривалість робочого часу здобувачів освіти на практиці, обов'язки практикантів. Майбутніх фахівців

знайомлять з терміном проведення практики, метою, завданнями та змістом; дають зразки ведення документації та методичні поради щодо розкладу пропедевтичної практики, ведення щоденника, вивчення спеціальної літератури. По закінченню термінів проходження педагогічної практики проводиться заключна звітна конференція.

3.1. Обов'язки керівника-методиста пропедевтичної практики:

- організація, безпосереднє керівництво і контроль за роботою студентів-практикантів своєї підгрупи;
- проведення разом з адміністрацією закладу освіти інструктивно-методичної роботи, складання розкладу спостереження уроків;
- організація спостереження і проведення аналізу уроків української мови та літератури,;
- підведення підсумків практики: перевірка і аналіз звітної документації здобувачів освіти;
- надання науково-методичної допомоги педагогічному колективу школи.

3.2. Права та обов'язки практиканта

Практикант має право:

- вносити пропозиції щодо вдосконалення підготовки до практики в межах дисциплін філологічного циклу, її організації та методичного забезпечення;
- одержувати у керівників практики консультації щодо проведення спостереження уроків української мови та літератури, виховних заходів філологічного спрямування;
- на подовження терміну проходження педпрактики за наявності поважних причин та відповідних документів, що їх підтверджують.

Практикант зобов'язаний:

- брати участь у настановній та підсумковій конференціях;
- до початку практики одержати від керівника практики консультацію щодо оформлення звіту та необхідної документації;
- своєчасно приступити до практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики;
- виконувати правила внутрішнього розпорядку школи;
- вивчити й суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії;
- виявляти високу відповідальність, старанність, творчу ініціативу, наполегливість, організованість, дисциплінованість, педагогічний такт і гуманність;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно здати методисту на перевірку документацію з педпрактики.

	<i>закладу загальної середньої освіти, ознайомлення з побудовою їх та змістом.</i>							
7.	<i>Опрацювання навчальних програм з української літератури для 5-11 класів закладу загальної середньої освіти, ознайомлення зі структурою їх та змістом.</i>	2	-	-	-	-	-	2
8.	<i>Ознайомлення з базою підручників з української мови та літератури для 5-11 класів, що рекомендовані базовим закладом загальної середньої освіти.</i>	2	-	-	-	-	-	2
9.	<i>Спостереження уроків української мови у 5-11 класах базового закладу освіти, проведення аналізу та обговорення педагогічної взаємодії.</i>	9	7	-	7			2
10.	<i>Спостереження уроків української літератури у 5-11 класах базового закладу освіти, проведення аналізу та обговорення педагогічної взаємодії.</i>	9	7	-	7			2
	Разом за ЗМ 2	24	14	-	14	-	-	10

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III
ПЕРЕДЗВІТНИЙ ЕТАП ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПРАКТИКИ.
ОПРАЦЮВАННЯ МАТЕРІАЛІВ ПРАКТИКИ**

9.	<i>Методика проведення аналізу уроків української мови та літератури різних типів, виховних заходів філологічного спрямування. Оформлення щоденника практики.</i>	4	2	-	2	-	-	2
10.	<i>Опрацювання спостережень за роботою педагогів на уроках словесності та створення портфоліо учителя-філолога.</i>	5	2	-	2	-	-	3
11.	<i>Підготовка звіту пропедевтичної практики, робота над творчими проєктами.</i>	5	-	-	-	-	-	5
12.	<i>Презентація творчих проєктів і захист пропедевтичної практики.</i>	2	2	-	2	-	-	-
	Разом за ЗМ 3	16	6	-	6	-	-	10
	Всього	60	30	-	30	-	-	30

4. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
4 семестр ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I ОРГАНІЗАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ		
1.	<i>Ознайомлення із завданнями та програмою пропедевтичної практики з керівниками практики, вимогами до оформлення звітної документації.</i>	2
2.	<i>Ознайомлення з правами та обов'язками практикантів, окреслення обсягу виконаної роботи відповідно до програми практики.</i>	2
3.	<i>Знайомство з базою практики, адміністрацією, режимом роботи закладу освіти, матеріальною базою, кадровим складом педагогічного колективу і контингенту учнів.</i>	2
4.	<i>З'ясування основних завдань і напрямів роботи з української мови та літератури, особливостей організації освітнього процесу (спеціалізація, використання інноваційних технологій, авторських програм тощо).</i>	2
5	<i>Визначення змісту, напрямів і форм позаурочної роботи з української мови та літератури.</i>	2
	Разом за ЗМ 1	10
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II ВИВЧЕННЯ ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ		
6.	<i>Спостереження уроків української мови у 5-11 класах базового закладу освіти, проведення аналізу та обговорення педагогічної взаємодії.</i>	7
7	<i>Спостереження уроків української літератури у 5-11 класах базового закладу освіти, проведення аналізу та обговорення педагогічної взаємодії.</i>	7
	Разом за ЗМ 2	14
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III ПЕРЕДЗВІТНИЙ ЕТАП ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПРАКТИКИ. ОПРАЦЮВАННЯ МАТЕРІАЛІВ ПРАКТИКИ		
8	<i>Методика проведення аналізу уроків української мови та</i>	2

	<i>літератури різних типів, виховних заходів філологічного спрямування. Оформлення щоденника практики.</i>	
9	<i>Опрацювання спостережень за роботою педагогів на уроках словесності та створення портфоліо учителя-філолога.</i>	2
10	<i>Презентація творчих проєктів і захист пропедевтичної практики.</i>	2
	Разом за ЗМ 3	6
	Всього	30

5. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість Годин
Змістовий модуль № 1		
ОРГАНІЗАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ		
1.	<i>Ознайомлення із завданнями та програмою пропедевтичної практики з керівниками практики, вимогами до оформлення звітної документації.</i>	2
2	<i>Ознайомлення з правами та обов'язками практикантів, окреслення обсягу виконаної роботи відповідно до програми практики.</i>	2
3	<i>Знайомство з базою практики, адміністрацією, режимом роботи закладу освіти, матеріальною базою, кадровим складом педагогічного колективу і контингенту учнів.</i>	2
4	<i>З'ясування основних завдань і напрямів роботи з української мови та літератури, особливостей організації освітнього процесу (спеціалізація, використання інноваційних технологій, авторських програм тощо).</i>	2
5	<i>Визначення змісту, напрямів і форм позаурочної роботи з української мови та літератури.</i>	2
	Разом за ЗМ 1	10
Змістовий модуль № 2		
ВИВЧЕННЯ ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ		
6	<i>Опрацювання навчальних програм з української мови для 5-11 класів закладу загальної середньої</i>	2

	<i>освіти, ознайомлення з побудовою їх та змістом.</i>	
7	<i>Опрацювання навчальних програм з української літератури для 5-11 класів закладу загальної середньої освіти, ознайомлення зі структурою їх та змістом.</i>	2
8	<i>Ознайомлення з базою підручників з української мови та літератури для 5-11 класів, що рекомендовані базовим закладом загальної середньої освіти.</i>	2
9	<i>Спостереження уроків української мови у 5-11 класах базового закладу освіти, проведення аналізу та обговорення педагогічної взаємодії.</i>	2
10	<i>Спостереження уроків української літератури у 5-11 класах базового закладу освіти, проведення аналізу та обговорення педагогічної взаємодії.</i>	2
	Разом за ЗМ 2	10
Змістовий модуль № 3		
ПЕРЕДЗВІТНИЙ ЕТАП ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПРАКТИКИ. ОПРАЦЮВАННЯ МАТЕРІАЛІВ ПРАКТИКИ		
11.	<i>Методика проведення аналізу уроків української мови та літератури різних типів, виховних заходів філологічного спрямування. Оформлення щоденника практики.</i>	2
2.	<i>Опрацювання спостережень за роботою педагогів на уроках словесності та створення портфоліо учителя-філолога.</i>	3
3.	<i>Підготовка звіту пропедевтичної практики, робота над творчими проєктами.</i>	5
	Разом за ЗМ 3	10
	Усього	30

5. Форми і методи контролю знань

Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік

Підсумковий диференційований залік з педагогічної практики студентів II курсу ставить методист у журнал практики, у залікову книжку, індивідуальну картку (розділ «Педагогічна практика») на основі критеріїв оцінювання, аналізу звітної документації, власних спостережень, підготовку творчого проєкту / портфоліо учителя та звіту здобувачів освіти на підсумковій конференції з пропедевтичної практики.

6. Вимоги до документації про пропедевтичну практику

Після закінчення терміну практики здобувачі освіти звітують про виконання програми. Документація пропедевтичної практики (щоденник педпрактики, дидактичний аналіз уроків, аналіз педагогічного досвіду / портфоліо / творчий проєкт, звіт про проходження практики) подається здобувачами освіти методисту для перевірки упродовж **трьох днів** після закінчення практики.

У звітній документації студента-практиканта мають бути:

1. Щоденник педпрактики, у якому мітиться дидактичний аналіз уроків.
2. Портфоліо вчителя / творчий проєкт.
3. Звіт.

Здобувач освіти отримує оцінку за:

- за відвідання всіх запланованих уроків;
- ведення щоденника педпрактики, у якому виконаний дидактичний аналіз уроків із української мови та літератури;
- участь в обговоренні відвіданих уроків;
- за створення портфоліо учителя / виконання творчого проєкту;
- за звіт.

Аналіз результатів практики проводиться за такими критеріями:

обсяг виконаної роботи; якість аналітичного звіту, висновків і пропозицій; виконання роботи у встановлені терміни; самостійність, ініціативність, творчий підхід до роботи; своєчасність і якість подання звітної документації.

Оцінка результатів практики виявляє характер їх ставлення до майбутньої професійної діяльності.

7. Розподіл балів, які отримують студенти ОЦІНЮВАННЯ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПРАКТИКИ

№	Види діяльності	Бали
1	Документація	25
2	Обговорення	25
4	Відвідування	10
5	Портфоліо учителя / творча робота	15
6	Звіт	5 // 80
7	Залік	20
	Усього	100

**Порядок переведення рейтингових показників успішності
у європейські оцінки ECTS**

№ з/п	За шкалою ВГПК (в балах)	За шкалою ECTS	За національною шкалою
1.	90-100	A	Відмінно
2.	82-89	B	Добре
3.	75-81	C	Добре
4.	64-74	D	Задовільно
5.	60-63	E	Задовільно
6.	35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
7.	1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Загальні критерії оцінювання успішності здобувачів освіти, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у таблиці.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінкою «**відмінно**» оцінюють практику здобувача освіти, який вчасно і якісно виконав запланований обсяг робіт; відвідав вказану кількість уроків української мови і літератури; уміє правильно проводити аналіз занять, визначати структурні етапи уроку та їх завершення; звертає увагу на різні види роботи на уроці, використання інтерактивних вправ, завдань із розвитку творчості учасників освітнього процесу; розуміє відповідність навчальних завдань віковим та індивідуальним особливостям учнів; під час аналізу занять використовує спеціальну та загальнопедагогічну термінологію, грамотно послуговується українською літературною мовою. Якісно виконав творчий проєкт / портфоліо вчителя, представив свою роботу на звітній конференції.

Оцінка «**добре**» ставлять здобувачу освіти, який повністю виконав окреслену на період практики програму роботи, виявив уміння визначати навчально-виховні завдання і здійснювати їх аналіз, але у процесі проведення аналізу окремих видів навчальних завдань припускався незначних помилок. Студент розуміє структуру заняття, звертає увагу на логічне завершення кожного етапу уроку з української мови чи літератури; аналізує доцільність використання певної кількості навчальних завдань на уроці відповідно до теми та мети. Називає різні педагогічні методи, вказує на ефективність / неефективність таких видів роботи на занятті. Якісно виконав творчий проєкт / портфоліо вчителя, представив свою роботу на звітній конференції.

Оцінка «**задовільно**» ставиться здобувачу освіти, який у цілому виконав програму пропедевтичної практики, проте не виявив глибокого знання фахової

теорії й уміння застосовувати її, припускався помилок у проведенні аналізу окремих уроків та позакласних заходів з української мови та літератури, не завжди звертає увагу на відповідність навчальної роботи віковим та індивідуальним особливостям учасників освітнього процесу. Під час аналізу заняття здобувач освіти допускав методичні помилки, фіксували нерозуміння фактичного навчального матеріалу. Виконав творчий проєкт / портфоліо вчителя на низькому рівні.

Оцінку «незадовільно» виставляють за практику здобувача освіти, який не виконав програми пропедевтичної практики; не продемонстрував знань теорії філологічних дисциплін, аналіз уроків проводив, допускаючи грубі методичні помилки, висловлення будує стилістично неграмотно. Представлена документація має багато недоліків за формою і за змістом, яка не чітко окреслює рівень реалізації навчально-виховних завдань уроку. Не виконав творчого проєкту / портфоліо вчителя. Не представляв своєї роботи на звітній конференції.

Під час виставлення підсумкової оцінки за педагогічну практику методист має враховувати відвідування вказаної кількості уроків з української мови та літератури, їх аналіз, ведення щоденника практики, підготовку портфоліо учителя / творчого проєкту, участь практиканта у звітній конференції.

8. Рекомендована література

Основна:

1. Баран У. Комунікація у літературі для дітей та юнацтва. Монографія. Львів: Центр дослідження літератури для підлітків та юнацтва. 2017. 240 с.
2. Белікова В.В. Програма та методичні вказівки до педагогічної практики / за заг. ред. О.Е.Коваленко. Харків: УПА. 2015. 43 с.
3. Бурмістров А. О. Формування національної самосвідомості молоді в Україні: соціально-педагогічний аспект. *Виховна робота в школі*. 2019. № 11. С.18–21.
4. Власик Н. Вплив сучасної української літератури на формування світ оглядних цінностей особистості (на прикладі творів Оксани Думанської). *Генезум*. 2020. № 10. СС. 28–39. URL: <https://genezum.org> > library
5. Ворошило Т. Література як основний засіб формування духовного світу старшокласників. Методичний пошук: Викладацько-студентські наукові роботи з питань методики викладання мови і літератури. Житомир: Вид-во: ЖДУ ім. І.Франка. Випуск дванадцятий. Частина II. 2014. С. 59–63.
6. Клочек Г. Чи туди йдемо? (Про сучасний стан шкільної літературної освіти в Україні). *Освіта і управління: науково-практичний журнал*. № 3-4. С.68–74

7. Гра по-новому, навчання по-іншому : методичний посібник / упор. О.Рома - The LEGO Foundation. Київ. 2018. 44 с.
8. Державний стандарт базової середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898.). URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannyaderzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898>
9. Закон України “Про вищу освіту” від 01.07.2014 № 1556-VII. Інформаційно аналітичний портал про вищу освіту в Україні та за кордоном. URL: <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/111-zakon-ukrayiny-pro-vyschu-osvitu>
10. Інформаційно-методичні матеріали для проведення педагогічної практики: Навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. пед. спрямування / Укладачі: Захаренко С. О., Свириденко О. О. Черкаси: ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2013. – 68 с.
11. Концепція літературної освіти в 11-річній загальноосвітній школі. URL: <https://docs.google.com> > edit
12. Концепція Нової української школи (2016). URL: https://drive.google.com/file/d/0BzZHdib_sbF5ZnZmODIBV0JmTnc/view
13. Модельні навчальні програми для 5-9 класів Нової української школи. Мовнолітературна освітня галузь. (2021). URL: <https://imzo.gov.ua/model-ni-navchal-niprohramy/movno-literaturna-osvitnia-haluz/zarubizhna-literatura/>
14. Новак О. В. Формування патріотизму, ціннісних орієнтирів і громадянської самосвідомості у вихованців засобами активних форм роботи. *Виховна робота в школі*. 2018. № 11. С. 2 – 5.
15. Нова українська школа : poradnik dla vchytelja / za zag. red. H. M. Bibik. Київ. 2018. 160 с.
16. Педагогічна технологія «Щоденні 3». Нестандартні завдання : метод. посібник. Харків : ВГ «Основа», 2019. 78 с.
17. Педагогічна практика: програми, навчально-виховна робота студентів, звітність: навчально-методичний посібник для студ. вищ. навч. закл. / І. В. Мороз, О. Г. Ярошенко, Т. С. Іваха та ін.; за заг. ред.: І. В. Мороза, Т. С. Івахи. Київ: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. 222 с.
18. Півторак В. Вчити творити (Метод проектів у роботі вчителя-словесника, спроба методичного путівника). *Українська мова та література в середніх школах, ліцеях, гімназіях та колегіумах*. 2006. № 9–10. С. 18–3
19. Положення «Про проведення навчальних, виробничих і педагогічних практик студентів» в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича. Чернівці, 2015.
20. Пропедевтична практика III курс: методичні рекомендації / упоряд.: Гриньова М. В., Малаканова Л. В., Сорокіна Г. Ю. Полт. нац. пед. ун-т. імені В. Г. Короленка. Полтава: ПП «Астроя», 2014. 53 с.

21. Редько Т. Два уроки однієї теми. *Українська мова та література*. 5(549), лютий. 2008. С. 12–15.
22. Розвиток зв'язного мовлення: система, проблеми, шляхи вдосконалення, види контролю. *Українська мова та література*. 11 (507), берень. 2007. С. 3–26.
23. Чередник Т. Професія – вчитель : методика викладання літератури в термінах і поняттях. *Українська мова та література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 7. С. 124–127.
24. Чупрун Л. Планування навчання через дослідження за запитамі учнів. *Початкова школа*. 2020. № 4 (610) квітень. С. 31-33.
25. Типова освітня програма закладів середньої освіти II ступеня (5-9 класи) наказ Міністерства освіти і науки України від 19.02. 2021 р. № 235 URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/tipovi-osvitniprogrami-dlya-2-11-klasiv>
26. Чумак, О. Духовно-моральне виховання особистості: теорія та практика : науково-методичний посібник / за заг. ред. Л.Михайлової. Харків: «Друкарня Мадрид», 2019. 250 с. URL: <https://znayshov.com> »
27. Шварц, Т. Г. Педагогічна культура й особистісні якості класного керівника Нової школи. *Виховна робота в школі*. 2019. № 4. С. 2–4.
28. Шулдик Г. О., Шулдик В. І. Педагогічна практика: Навчальний посібник для студентів педагогічних вузів. / Г. О. Шулдик, В. І. Шулдик. Київ: *Науковий світ*, 2000. 143 с.
- Додаткова:**
1. Українська мова. 5-11 класи : навчальні програми, методичні рекомендації про викладання навчального предмета у закладах середньої освіти у 2019/2020 навчальному році / за ред. О. Ю. Котусенко. Харків : Ранок, 2019. 192 с.
2. Українська мова. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Програма відображає засадничі ідеї Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 23. 11. 2011 р. № 1392), ідеї концепції «Нова українська школа» (2016 р.). Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804. Київ. 91 с.
3. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів:
Українська мова 5-9 класи.
Українська мова 10-11 класи. Рівень стандарту (зі змінами, затвердженими наказом МОН від 14.07.2016 № 826). Київ, 2017. 14 с.
Українська мова 10-11 класи. Рівень стандарту, академічний рівень (зі змінами, затвердженими наказом МОН від 14.07.2016 № 826). Київ, 2017. 24 с.

Інформаційні ресурси:

1. Всеосвіта. URL : <https://vseosvita.ua/news/200-storinok-pro-nus2302.html>
2. Електронні підручники для Нової української школи. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/handle/123456789/810>
3. LEGO Foundation. URL : <https://www.facebook.com/legofoundation/>
3. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року. URL: <http://www.kmu.gov.ua/ua/npras/249613934>
4. Про вищу освіту : Закон України (від 01.07.2014 р. № 1556-VII (із змінами). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/1556-18>
5. Про освіту : Закон України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
6. Про повну загальну середню освіту : Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
7. Типові освітні програми. URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalniprogrami/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>
8. Що таке інтегроване навчання? Онлайн-курс для вчителів ПШ. Мод. 3. Ч. 2. [І. Большакова] / Educational Era. URL: <https://www.youtube.com>

ДОДАТКИ

ДОДАТОК 1

Про проведення та організацію пропедевтичної практикки з використанням дистанційних технологій навчання

Організація та керівництво практикою

1. Практика проходить згідно з навчальним планом та відповідно до Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 № 93 і відповідними наказами та розпорядженнями МОН і адміністрацією КЗВО «ВГПК».

2. Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу може здійснюватися за допомогою таких сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, як електронна пошта, месенджери (Viber, Telegram та ін.), відеоконференції (BigBlueButton Moodle, MS Teams, ZOOM, Cisco WebEx, Google Meet, Skype та ін.), форуми, чати, аудіоконференції тощо.

3. Керівник (методист) практики від навчального закладу у випадку запровадження дистанційної форми навчання:

- зв'язується з базою практики для уточнення форми та корегування організації проходження практики;

- проводить дистанційно настановчу конференцію з практики;

- проводить дистанційно інструктаж студентам із безпеки життєдіяльності під час проходження практики;

- зазначені матеріали: щоденник практики, індивідуальне завдання, методичні матеріали та рекомендації щодо оформлення звітної документації, тощо, розміщує у системі електронного забезпечення Moodle;

- проводить дистанційно on-line консультації за попередньо узгодженим графіком для студентів щодо виконання програми практики та оформлення звітної документації;

- має враховувати можливості виконання індивідуального завдання дистанційно;

- проводить дистанційно підсумкову конференцію по завершенню практики, на якій виставляє підсумкову оцінку.

4. Студенти коледжу за умови запровадження дистанційної форми навчання зобов'язані:

- до початку практики встановити контакт зі своїми керівниками практики;

- своєчасно виходити на відеозв'язок із керівниками практики;

- узгодити графік виконання програми практики та оформлення звітної документації та щоденника практики;

- отримати індивідуальне завдання, методичні матеріали та рекомендації щодо оформлення звітної документації;
- виходити дистанційно на консультації on-line за попередньо узгодженим графіком зі своїм керівником та учителів школи;
- заповнити щоденник практики, що відображає обсяг виконаних робіт;
- своєчасно вийти на зв'язок у час проведення підсумкової конференції і прозвітувати про результати проходження практики дистанційно. За підсумками дистанційного проходження практики, студенти повинні виконати всі завдання, оформити та дистанційно здати звіт та щоденник із проходження практики. Звіт з практики є результативною формою практики.

5. Заповнення залікових книжок і відомостей із практики здійснюється після закінчення дистанційного навчання.

6. За умови відсутності мережі Інтернет всі організаційні питання з проходження практики вирішуються іншими засобами зв'язку.

Вимоги до оформлення щоденника педагогічних спостережень

Щоденник педагогічних спостережень – документ, у якому студент фіксує результати спостережень, аналізує їх, висвітлює зміст своєї роботи. Щоденник педагогічних спостережень ведеться систематично і охайно.

Зразок оформлення документації

Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Щоденник з «Пропедевтичної практики»

(прізвище, ім'я, по батькові)

Вимоги до оформлення щоденника педагогічних спостережень

Щоденник педагогічних спостережень оформляється так:

- титульна сторінка: прізвище, ім'я, по-батькові студента, факультет, група, прізвище та ініціали групового керівника пропедевтичної практики, місце її проведення, термін;
- I сторінка: назва закладу загальної середньої освіти, його адреса, прізвища директора, його заступників, вчителів;
- II сторінка: розклад уроків та розклад дзвінків;
- III сторінка: графік роботи на період практики (за модулями);
- IV сторінка: аналіз відвіданих уроків;
- звіт з аналізом результатів педагогічних досліджень.

Дата	Навчальний предмет, тема уроку, клас	Коментарі до аналізу уроку

Щоденник педагогічних спостережень ведеться систематично і охайно.

Вимоги до оформлення щоденника практиканта

Зміст практичної діяльності майбутнього філолога відображається у щоденнику педагогічної практики.

У щоденнику практиканти фіксують свої спостереження за уроками української мови та літератури, фіксують свою оцінку відвіданих уроків, позакласних заходів, вказують на недоліки, а також дані, необхідні для складання звіту про проходження педагогічної пропедевтичної практики.

Структура щоденника педагогічної практики:

1. Титульна сторінка.

*Зразок оформлення титульної сторінки
щоденника педагогічної практики*

<p>Комунальний заклад вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж» Кафедра української філології</p> <p>Щоденник педагогічної пропедевтичної практики студентки ... групи денної форми навчання спеціальності 014 «Українська мова» ПІБ</p> <p>Термін проходження практики: з.... по....</p> <p>Вінниця 202...</p>
---

2. Зміст наступних сторінок щоденника:

2 сторінка

Відомості про школу

Адреса школи:

вул.

тел.:

Директор школи _____

Заступник директора з навчально-виховної роботи закладу освіти
_____

Методист практики _____

тел.: _____

День консультації на кафедрі: _____

3-сторінка

РОЗКЛАД УРОКІВ

РОЗКЛАД ДЗВІНКІВ

4 сторінка

День перший _____ (Дата)

Настановчий інструктаж:

- ознайомлення із завданнями, програмою та звітною документацією практики; правами й обов'язками здобувача вищої освіти;
- інформування практиканта щодо місця (школи) проходження практики;
- знайомство з керівником і методистом практики.
-

День другий

Відвідування школи

Ознайомлення з особливостями організації уроків української мови та літератури

1. Бесіда з директором школи, його заступником (основні положення виступу законспектувати):

- особливості роботи, режим та структура середньої та старшої школи;
- особливості виховної роботи зі здобувачами освіти в другій половині дня;
- навчально-матеріальна база школи;
- характеристика вчительського та учнівського колективів;
- ознайомлення з планом роботи учителя-словесника;
- медичне обслуговування учнів школи;
- перспективи розвитку даного навчального закладу.

2. Огляд навчальних приміщень школи, актової, спортивної зали, їдальні.

3. Знайомство з учителями, учнівським колективом. Знайомство з роботою кабінету: зміст наочних джерел, характер роздаткового матеріалу, забезпеченість індивідуальної та групової самостійної роботи учнів; технічні засоби навчання та можливість їх використання на різних етапах уроку.

День третій

(Дата)

Відвідування уроків

Спостереження й аналіз уроків української словесності за поданим зразком.

Зразок

Аналіз уроку української мови

Дата _____

Тема: _____

Мета: _____

Тип уроку: _____

Обладнання: _____

Проводив _____

Спостерігав _____

Фото уроку	Аналіз уроку
Назва етапу уроку, визначеного спостерігачем. Діяльність учителя, учнів, форми їх взаємодії.	

Фото уроку – це зовні точне, усвідомлене відображення форми організації навчального процесу, що має певні властивості.

Алгоритм спостереження уроку

➤ **Спостереження етапу організації класу до уроку**

1. Як розпочався урок. Що було використано для організації порядку в класі, зосередження уваги учнів, швидкого залучення їх до майбутньої навчальної діяльності.
2. Як учитель мобілізував учнів і які психолого-педагогічні прийоми використав для цього.
3. Чи була здійснена перевірка наявності навчального приладдя у кожного учня до уроку.

➤ **Спостереження етапу контролю й перевірки знань учнів**

1. Яке місце на уроці відводилося перевірці знань, умінь і навичок учнів?
2. Скільки часу витратив учитель на перевірку? Яка кількість учнів опитана й оцінена?
3. Чи було оцінювання обґрунтоване і прокоментоване?
4. Які види перевірки знань, умінь учнів використовувались, і чи були вони раціональними?

5. Чи здійснював учитель індивідуальний, диференційований підхід до учнів під час перевірки?
6. Які форми взаємоперевірки, самоконтролю використовувались?
7. Як будувалася система запитань до учнів (логічно, послідовно, відповідно до теми, з урахуванням віку учнів)?
8. Які пропозиції можна внести щодо удосконалення опитування та інших методів перевірки й оцінки знань учнів?
9. Як учитель підвів учнів до вивчення нової теми? Чи була опора на попередньо здобуті знання, досвід учнів?

➤ **Спостереження етапу вивчення та закріплення нових знань**

1. Як учителем сформульовані мета й завдання відповідно до теми уроку? Чи була вона усвідомлена й сприйнята всіма учнями класу?
2. У який спосіб учитель здійснив мотивацію навчально-пізнавальної діяльності учнів? Чи допомогло це переконати їх у необхідності засвоєння нового матеріалу?
3. Як здійснювалося пояснення нового матеріалу?
  - Чи дотримувався вчитель основних принципів навчання при викладанні матеріалу?
  - Чи використана додаткова інформація з теми?
  - Чи пов'язував учитель матеріал з попередньо вивченим?
  - Які прийоми ілюстрації та демонстрації використовувались? Чи позитивно вони вплинули на розуміння матеріалу?
  - Чи створювались учителем проблемні ситуації і яка активність учнів у їх розв'язанні?
  - Як відбувалося узагальнення фактів, акцентування уваги на головному?
  - Якими прийомами самостійної розумової діяльності оволоділи учні при осмисленні нового навчального матеріалу?
  - Якими методами та прийомами активізувався розвиток пізнавальних процесів у школярів?
4. Як здійснювалося закріплення знань і застосування їх на практиці:
  - Які методи та прийоми використовувались учителем?
  - Як організувалася робота учнів на уроці?
  - Чи використовувався індивідуальний, диференційований підхід при розв'язанні висунених завдань?
  - Чи використовувались пізнавально-розвивальні завдання?

➤ **Спостереження етапу підсумку уроку**

1. Чи була проведена підсумкова бесіда? Чи відображала вона тему, що вивчалася на уроці?
2. Як проводилось оцінювання учнів? Чи відзначені найактивніші?

3. Чи залучалися учні до оцінювання й самооцінювання?
4. Чи проведений інструктаж щодо виконання домашньої роботи?

Оцінка діяльності вчителя на уроці (активність учителя, вміння організувати клас на різних етапах, педагогічний такт, етика вчителя, здатність поєднувати колективні й індивідуальні форми роботи, прийоми педагогічного впливу на клас і окремих учнів з метою ефективної організації уроку, ставлення учнів до вчителя, самостійність їх роботи на уроці, тощо).

Фактори, що спостерігаються або аналізуються при відвідуванні уроків з метою складання фотографії уроку чи проведення його аналізу

I. Організаційні фактори:

- форма привітання, виявлення відсутніх;
- готовність учнів до уроку;
- розподіл часу по етапах уроку;
- дисципліна.

II. Дидактичні фактори:

- актуалізація опорних знань;
- використання чуттєвого та життєвого досвіду учнів;
- мотивація навчання;
- усвідомлення мети навчання учнями;
- працездатність учнів;
- активність учнів у навчанні (на різних етапах уроку), прояв творчої активності;
- пізнавальна діяльність учнів;
- самостійна робота учнів;
- методи, що застосовує вчитель на різних етапах уроку та їх ознаки (наприклад, пояснення нового матеріалу характеризується такими ознаками: науковість, послідовність, логічне поєднання частин, доступність);
- наочність, експеримент, використання комп'ютерної техніки, ТЗН;
- використання інноваційних технологій (проблемного, розвиваючого, модульного, комп'ютерного навчання, дидактичних ігор і т.ін.);
- реалізація дидактичних ідей (особистісно зорієнтованого навчання, діяльнісного підходу, гуманітаризації, інтеграції, диференціації, поглинання, укрупнення дидактичних одиниць, випередження, опори і т.ін.);
- використання дидактичного матеріалу (історичного, політехнічного, екологічного, цікавого і т.ін.);
- формування навчальних навичок;

- застосування знань;
- робота з навчальною літературою;
- методи контролю знань (самоконтролю, взаємоконтролю, контролю вчителя), об'єктивність оцінки;
- формування світогляду;
- обсяг і мотивація домашнього завдання.

III. Психологічні фактори:

- розвиток логічного мислення учнів, інтелектуальних навичок: порівняння, аналізу, синтезу, індукції, дедукції, узагальнення, систематизації;
- інтерес учнів до предмету, пізнавальної діяльності;
- рівень сформованості потреби вчитися;
- психологічний клімат (взаємини вчитель-учні);
- особливості педагогічного впливу вчителя (повага до учнів, такт, вимогливість, спостережливість тощо);
- емоційність учителя й учнів;
- засоби підтримання уваги учнів.

IV. Санітарно-гігієнічні та матеріально-технічні умови.

V. Висновки.

День четвертий (Дата)

Відвідування виховних заходів

Спостереження й аналіз виховних заходів з української мови та літератури

Зразок

Схема аналізу виховного заходу

Дата: _____

Клас: _____

Тема: _____

Мета: _____

Обладнання: _____

Форма проведення: _____

Проводив _____

Спостерігав _____

Фото виховного заходу	Аналіз виховного заходу
Назва етапу заняття, визначеного спостерігачем. Діяльність учителя, учнів, форми їх взаємодії.	

Аналіз проведення виховного заходу

I. Аналіз готовності педагога (учнівського колективу) до проведення виховного заходу:

1. Клас, дата, місце проведення, кількість учасників, тема та форма проведення виховного заходу.
2. Цілі і завдання, що мають бути виконані в процесі підготовки і проведення виховного заходу.
3. Психолого-педагогічне обґрунтування теми, мети і форми проведення виховного заходу:
  - взаємозв'язок теми, мети і форми виховного заходу із завданнями виховання підростаючого покоління, рівнем розвитку учнівського колективу;
  - відповідність змісту виховного заходу віковим особливостям здобувачів середньої освіти;
  - урахування інтересів, потреб, активності учнів під час вибору теми, форми та змісту виховного заходу.
4. Місце даного заходу в загальній системі виховної роботи.

II. Процес підготовки:

- 1) спрямовуюча роль учителя у ході підготовки заходу, тактовна допомога учням;
- 2) роль учнів під час підготовки й проведення заходу;
- 3) забезпечення в процесі підготовки згуртованої, злагодженої роботи колективу; формування стосунків співробітництва, взаємодопомоги, вимогливості;
- 4) організація діяльності учнів (*вихованців*): уточнення обов'язків і повноважень кожного учня (*вихованця*) та встановлення конкретних термінів виконання окремих завдань тощо.

III. Проведення заходу:

1. Організація:

- а) місце проведення, оформлення приміщення, обладнання, використання наочності, ТЗН;
- б) своєчасність початку та організоване проведення;
- в) дотримання регламенту, доцільність його використання;
- г) участь представників громадськості, батьків у проведенні заходу; ефективність їхньої участі;
- г) дотримання під час заходу санітарно-гігієнічних вимог;
- д) запобігання перевтомі та врахування особливостей фізичного розвитку учнів (*вихованців*);

е) зовнішній вигляд учнів (*вихованців*);

ж) дисципліна.

2. Зміст:

а) цілеспрямованість; чи доведено мету до учнів (*вихованців*);

б) зв'язок із життям класу, школи, району, міста;

в) використання під час проведення заходу питань, які хвилюють учнів;

г) врахування вікових та індивідуальних особливостей;

г) емоційна насиченість заходу;

д) вплив на розширення світогляду учнів, розвиток їх пізнавальних інтересів.

3. Методика проведення:

а) чи оптимально обрано форму проведення (*бесіда, ранок, лекція, година спілкування, конференція, конкурс тощо*);

б) роль учителя-класовода у проведенні заходу, його педагогічна майстерність;

в) наявність елементів обговорення, відкритого обміну думками в ході заходу;

г) рівень самостійності учнів у обговоренні проблем.

IV. Результати:

1. Досягнення поставлених педагогом мети та завдань даного заходу.

2. Виконання плану заходу.

3. Аналіз ставлення учнів до змісту заходу, рівень їхньої активності.

4. Чи був захід цілісною системою, чи набором різних, необ'єднаних між собою частин.

5. Що вдалося ліпше, що гірше? Цікаві знахідки педагога.

V. Загальні висновки

Дослідження мотивів пізнавальної діяльності учнів

Мета: виявити мотиви навчальної діяльності, які переважають в учнів.

Метод дослідження: анкетування.

Завдання дослідження:

- дослідити мотиви діяльності учнів;
- визначити інтереси молодших школярів;
- виявити домінуючі потреби здобувачів освіти.
- провести кількісну та якісну обробку даних експериментальних дослідницьких завдань.

Хід дослідження: учням пропонується перелік мотивів навчальної діяльності, з яких необхідно вибрати ті, які спонукають їх учитись.

Перед початком дослідження дітям ставиться запитання “Чому потрібно вчити українську мову?”. Пропоновані відповіді такі:

1. Бо на уроках цікаво.
2. Хочу більше знати і вміти.
3. Щоб добре потім працювати.
4. Тому, що примушують батьки.
5. Щоб порадувати батьків.
6. Щоб не відставати від класу.
7. Бо подобається вчитись.
8. Боюсь покарання батьків.
9. Подобається одержувати гарні оцінки.
10. Бо батьки обіцяли купити гарний подарунок.

Обробка результатів: одержані дані заносяться в таблицю.

№	Види мотивів	Частота	Ранг

Якісний аналіз одержаних даних ґрунтується на визначенні мотивів, що переважають, а також, мотивів, які отримали високий ранг.

Підсумкова конференція

Звіт студентів-практикантів про проходження практики.

Зразок

**Звіт
про проходження пропедевтичної практики
(бланк звіту)**

**студентки ____ групи
спеціальності 014 Середня освіта
(Українська мова і література)**

(ПІБ)

1. Під час практики відвідано уроки, виховні заходи (вказати дату, клас, прізвище вчителя, тему уроку, мету).

Урок 1.

Тема: _____
Дата: _____
Клас: _____
Вчитель: _____
Мета: _____

Урок 2.

Тема: _____
Дата: _____
Клас: _____
Вчитель: _____
Мета: _____

Виховне заняття 1.

Тема: _____
Дата: _____
Клас: _____
Вчитель: _____
Мета: _____

Виховне заняття 2.

Тема: _____

Дата: _____

Клас: _____

Вчитель: _____

Мета: _____

2. На відвіданих уроках, виховних заняттях учитель використав такі методи навчання: _____

3. Учитель використав такі форми організації навчально-виховної роботи: _____

4. Позитивні враження від відвіданих занять:

1) _____

2) _____

3) _____

5. Недоліки відвіданих занять:

1) _____

2) _____

6. Пропозиції щодо відвіданих занять:

Дата _____ Підпис практиканта _____

Орієнтовна схема звіту про педагогічну практику

1. Коротка характеристика школи і навчально-матеріальної бази, педагогічні кадри тощо.

2. Методична робота і система роботи вчителів школи.

3. Коротка характеристика класів, у яких було запропоновано спостереження уроків української мови та літератури практиканту: кількість учнів (хлопців і дівчат), актив класу, успішність, дисципліна та ін.

4. Кількість відвіданих уроків та виховних заходів (дата проведення, клас, тема, мета та ін.). Загальний аналіз відвіданих уроків, виховних занять. Що найбільш запам'яталось і сподобалось, які є зауваження.

5. Труднощі, які траплялися під час спостереження уроків та виховних занять.

6. Наукові дослідження, проведені в школі за час педагогічної практики.

7. Висновки та пропозиції щодо організації та проведення педагогічної пропедевтичної практики